

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 06.05.2024 r.

Poz. 2242

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-I.4131.22.2024.BR WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 24 kwietnia 2024 r.

Wojewody Pomorskiego

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 poz. 40, poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688)

stwierdza się nieważność

uchwały Nr LXXIX/745/2024 Rady Gminy Krokowa z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Krokowa w 2024 roku.

Uzasadnienie

W dniu 25 marca 2024 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr LXXIX/745/2024 Rady Gminy Krokowa z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Krokowa w 2024 roku, zwana dalej „uchwałą”.

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 10 kwietnia 2024 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Krokowa o wszczęciu postępowania nadzorczego.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminny (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) i art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 z późn. zm.), dalej jako „u.o.z.”

W § 1 uchwały Rada Gminy Krokowa przyjęła Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Krokowa w 2024 r., stanowiący załącznik do uchwały, dalej jako „Program”.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 u.o.z., zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin. Z kolei przepis art. 11a ust. 1 u.o.z. przewiduje, że rada gminy wypełniając obowiązek wynikający z art. 11 ust. 1 u.o.z. określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, dalej zwany „programem”. Zgodnie zaś z art. 11a ust. 2 u.o.z. program obejmuje w szczególności:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;

- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Ponadto program opieki może obejmować plan znakowania zwierząt, jak również plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają (art. 11a ust. 3 i 3a u.o.z.). Dodatkowo zgodnie z art. 11a ust 5 u.o.z. program, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina.

Z treści przywołanych przepisów jednoznacznie wynika, że rada gminy zobligowana jest do określenia programu w drodze uchwały, który musi zawierać co najmniej wszystkie elementy wskazane w art. 11a ust. 2 u.o.z. Obowiązkowe jest również wskazanie w programie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposobu wydatkowania tych środków, czego wymaga dyspozycja z art. 11a ust. 5 u.o.z. Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 23 czerwca 2023 r. (sygn. akt I OSK 1321/22) „art. 11a ust. 5 u.o.z. bezwzględnie wymaga, aby rada gminy w sposób szczegółowy i wyczerpujący określiła wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację programu oraz sposób wydatkowania tych środków poprzez przykłady zadań wykonywanych w ramach programu oraz określenie środków na realizację poszczególnych zadań. W orzecznictwie utrwalony jest przy tym pogląd, zgodnie z którym użyte w art. 11a ust. 5 u.o.z. sformułowanie "program zawiera" wskazuje jednoznacznie na konieczność zamieszczenia obu wymienionych w tym przepisie elementów w treści uchwalanego przez organ gminy programu. Jest to więc norma o charakterze iuris cogentis i jej pominięcie lub niewłaściwe zastosowanie w uchwale, prowadzić musi do jej wyeliminowania z porządku prawnego w całości. Lokalny prawodawca zobowiązany został przepisem art. 11a ust. 5 u.o.z. nie tylko do wskazania wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań programu, ale także do określenia konkretnego sposobu ich wydatkowania. Użyte przez ustawodawcę określenie: "sposób wydatkowania" środków finansowych, oznacza przedstawienie w programie, jako obowiązkowego elementu, sposobu rozdysponowania puli środków finansowych przeznaczonych na poszczególne cele i założenia przyjęte w programie. Czym innym jest wskazanie sposobów realizacji celów programu, a czym innym konkretne i jednoznaczne ustalenie, w ramach przewidzianych środków, sposobów ich wydatkowania, które z oczywistych względów powinny być zgodne z celami i przyjętymi założeniami programu. Przez określenie sposobów wydatkowania należy rozumieć wskazanie konkretnych form ich wykorzystania, ukierunkowanych na osiągnięcie celów programu” (vide: wyrok NSA z dnia 14 kwietnia 2023 r., sygn. akt I OSK 2341/22, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 26 października 2023 r., sygn. akt II SA/Ke 457/23).

Mając na uwadze powyższe należy zauważyć, że w § 11 ust. 1 załącznika do uchwały Rada Gminy Krokowa wskazała, że środki finansowe na realizację zadań zostały zabezpieczone w budżecie Gminy Krokowa na 2024 r. w kwocie 93500,00 zł i będą wydatkowane na pokrycie następujących kosztów:

- a) umowy ze schroniskiem dotyczącą bezpiecznych psów i kotów – 65000,00 zł,
- b) opiekę i ograniczanie rozrodczości kotów wolno żyjących – 26000,00 zł,
- c) zakup karmy – 2500,00 zł.

Taki sposób wydatkowania nie uwzględnia następujących wydatków wynikających z Programu: odławiania bezdomnych zwierząt, usypiania ślepych miotów, zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym, zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt oraz zadań powierzonych podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt, które obejmują inne zwierzęta niż psy i koty. Brak wskazania w Programie wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację wyżej wymienionych zadań wynikających z Programu oraz sposobu wydatkowania tych środków stanowi istotne

naruszenie prawa, tj. art. 11a ust. 5 u.o.z. Nieokreślenie obligatoryjnego elementu programu ochrony zwierząt stanowi podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LXXIX/745/2024 Rady Gminy Krokowa z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Krokowa w 2024 roku jest uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Beata Rutkiewicz